

Programma 2010 – 2014

“Lokaal zijn we allemaal”

Introductie

Lokaal Centraal is een onafhankelijke plaatselijke politieke middenpartij in de gemeente Hoogezand-Sappemeer. Zij heeft geen enkele binding met welke andere partij dan ook, plaatselijk of landelijk. De partij werd opgericht in het najaar van 1997.

Het lidmaatschap staat open voor elke inwoner van 18 jaar en ouder. Niet-inwoners kunnen buitenlid worden. Daarnaast kent de vereniging ook donateurs.

Lokaal Centraal richt zich in haar activiteiten uitsluitend op plaatselijke aangelegenheden op basis van de gegeven landelijke wet- en regelgeving. Zij richt zich op de gehele bevolking en tracht eenieder daarin zo goed mogelijk recht te doen.

Lokaal Centraal nam in de afgelopen raadsperiode (2006-2010) deel aan de coalitie. Samen met de P.v.d.A. en GroenLinks onderschreven wij het coalitieprogramma “**Bouwen aan een sociale samenleving**”.

Voor de komende vier jaar streven wij naar een voortzetting van het reeds ingezet beleid.

Ook in de komende jaren, waarin niet populaire bezuinigingsmaatregelen genomen moeten worden, schuwen wij een dergelijke verantwoordelijkheid niet.

In dit **Programma 2010-2014** geeft Lokaal Centraal haar standpunten weer ten aanzien van uiteenlopende belangrijke zaken die betrekking hebben op de gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Inhoudsopgave

1.	Het bestuur en de burger.....	2
2.	Het ambtelijk apparaat.....	3
3.	Openbare orde, “gedogen” en handhaven.....	3
4.	Ruimtelijke ordening.....	4
5.	Woningbouw.....	5
6.	Economie en werkgelegenheid.....	7
7.	Onderwijs.....	8
8.	Verkeer.....	9
9.	De invulling van het “Stadshart”.....	11
10.	Financiën.....	11
11.	Milieu en leefklimaat.....	12
12.	Sociaal beleid.....	14
13.	Sport, cultuur en recreatie.....	17
14.	Veiligheid en samenleving.....	17

1. Het bestuur en de burger

Democratie werkt pas als de afstand tussen gemeentebestuur en burgers klein is. Het bestuur moet luisteren naar de inwoners en respect hebben voor datgene wat onder hen leeft. Dat komt o.a. tot uiting in de manier waarop met inspraak wordt omgegaan, niet als een wettelijk verplicht ritueel, maar als een werkelijke dialoog met de betrokkenen. Respect voor de burgers komt ook tot uiting in een vlotte en volledige beantwoording van ingekomen brieven.

Het gemeentebestuur heeft een voorbeeldfunctie en dient daarom ook zelf de regels en wetten na te leven en correct te hanteren, zowel naar de letter als naar de geest van die wetten.

De wet geeft aan dat de gemeentelijke huishouding en de besluitvorming principieel openbaar zijn (enkele uitzonderingen daargelaten). Openheid van bestuur heeft tot gevolg dat, met een minimum aan wrijving, de bestuurlijke terugkoppeling plaatsvindt die in een democratie noodzakelijk is. Openheid versterkt tevens het vertrouwen in het bestuur.

Besloten raads- en commissievergaderingen vinden momenteel geheel volgens de regels van de gemeentewet plaats. Wij blijven erop toezien dat op deze ingeslagen weg zal worden voortgegaan met als doel: een open en inzichtelijke besluitvorming door het gemeentebestuur.

Lokaal Centraal staat voor openheid en duidelijkheid van het gemeentebestuur.

Ondanks positieve veranderingen blijven er zaken die volgens ons nog verbeterd kunnen worden zoals:

- Wij vinden dat de burger recht heeft op vlotte en adequate afhandeling van mondelinge en schriftelijke vragen in duidelijke bewoordingen en heldere taal.
- Vragen van raads- en commissieleden aan het College dienen tijdig, juist en volledig beantwoord te worden.
- Het nakomen van afspraken met en beloften aan burgers kan beter.

Lokaal Centraal vindt dat wethouders, raadsleden en ambtenaren te allen tijde eerlijk, open en vooral duidelijk moeten zijn in hun uitlatingen. Ontwijkende antwoorden en halve waarheden wekken irritatie en wantrouwen op!

De gemeenteraad werkt op hoofdlijnen van beleid, waarbij opgemerkt dat wij vinden dat uitgegaan moet worden van de menselijke maat, waarin ook kleine zaken belangrijk kunnen zijn.

Lokaal Centraal zal blijven werken aan het verbeteren van de bestuurscultuur door een positief kritische opstelling, ook in het geval dat zij weer aan de coalitie deelneemt.

Wij zijn van mening dat coalitiepartijen een open oog moeten hebben voor speerpunten van de partijen die niet aan de coalitie deelnemen. Democratie is wat anders dan de dictatuur van de meerderheid.

Samenwerking in regionaal verband vinden wij noodzakelijk op verschillende beleidsgebieden zoals de ontwikkeling van bedrijventerreinen, toerisme en woningbouw. Voorkomen moet worden dat gemeenten elkaars concurrenten worden.

Het ingezette beleid ten aanzien van samenwerking met de gemeente Slochteren vinden wij goed en dit biedt kansen voor de toekomst.

Wanneer een belangrijk onderwerp omstreden doch goed en helder te omschrijven is, vindt Lokaal Centraal een referendum op zijn plaats.

2. Het ambtelijk apparaat

Lokaal Centraal pleit voor het beperken van beleidsnota's en onderzoeken door derden, zowel in omvang als in aantal. Wij onderkennen dat het in sommige gevallen noodzakelijk is om een extern bureau in te schakelen voor specialistisch onderzoek. Dit moet dan wel beperkt blijven tot het uiterst noodzakelijke. Onze voorkeur gaat uit naar een kwalitatief hoogwaardig apparaat, dat zoveel mogelijk in eigen beheer uitvoert. Het is daarbij efficiënt om de gemeenteraad in een vroegtijdig stadium te raadplegen, zodat die de hoofdlijn van beleid aan kan geven. Dit komt een snelle besluitvorming ten goede.

Lokaal Centraal wil het aantal beleidsnota's en onderzoeken door derden beperken.

De gemeente is in onze optiek een klantgerichte organisatie. Wij vinden het van groot belang dat het ambtelijk apparaat in het contact met de burgers "moeilijke" taal vermijdt en tijdig en correct reageert op bouwaanvragen, subsidieverzoeken, bezwaarschriften en verzoeken om handhaving. Waar mogelijk dienen formulieren online beschikbaar te zijn.

In de afgelopen raadsperiode heeft de gemeenteraad besloten dat er een nieuw gemeentehuis wordt gebouwd op het "Atlantaterrein". Realisatie van een nieuw gebouw zal nog enige jaren duren. Een nieuw gemeentehuis biedt onderdak aan het gemeentelijk apparaat maar moet ook een huis zijn voor de burgers. De burgers moeten betrokken worden bij de realisatie van het gemeentehuis.

Ambtenaren zouden bij voorkeur in onze gemeente moeten wonen. Dit bevordert hun betrokkenheid.

3. Openbare orde, "gedogen" en handhaven

"Dat moet kunnen" is een vaak gehanteerde opmerking. Maar er zijn grenzen, zeker als anderen de dupe zijn. In die gevallen moet de overheid optreden, want zachte heelmeeesters maken immers stinkende wonden. Ten aanzien van handhaven pleiten wij voor een actief beleid. Dat wil zeggen dat de gemeente niet wacht tot een burger aan de bel trekt, maar zelf actie onderneemt waar dit nodig is. De prioriteit in het handhavingsbeleid dient gegeven te worden aan zaken waar een ander overlast van ondervindt en aan situaties waar de veiligheid in het geding is.

Lokaal Centraal is van mening dat de gemeentelijke overheid handhavend moet optreden. Niet gedogen!

Lokaal Centraal is van mening dat meer handhavend moet worden opgetreden op het gebied van milieuwetgeving, verkeer, geluidshinder, openbare veiligheid en naleving van de plaatselijke verordeningen. De gemeente heeft helaas nauwelijks invloed op het beleid van de politie. Een goede samenwerking met de politie is echter van groot belang.

Handhaving van wet- en regelgeving vraagt om ambtelijke capaciteit om te controleren en actie te ondernemen. Wij vinden dat er meer personeel ingezet moet worden voor handhaving; er blijven belangrijke zaken liggen zoals de controle op bouwvergunningen en milieudelicten (bijvoorbeeld het illegaal dumpen van afval).

Steeds vaker zien we dat horecabezoekers een spoor van vernielingen achterlaten. Dit is maatschappelijk ontoelaatbaar. Het convenant met de horecaondernemers werkt redelijk goed in de horecagelegenheden en vlak eromheen. Buiten de directe omgeving blijft er overlast op de routes van en naar de horecagelegenheden. Met name is hiervan sprake in Martenshoek en Sappemeer.

Lokaal Centraal vindt dat de sluitingstijd in de horeca uiterlijk 02.00 uur moet worden, zoals in sommige (ook grote) gemeenten allang het geval is. In 2008 heeft Lokaal Centraal zich hard gemaakt voor de actie "Vroeg op stap", van twee Friese moeders. Wij zullen ook in de komende raadsperiode blijven aandringen op een sluitingstijd van uiterlijk 02.00 uur.

De stadswachten moeten blijven. Hun inbreng wordt door Lokaal Centraal zeer gewaardeerd. Wij zijn van mening dat stadswachten voor bepaalde zaken verbaliserende bevoegdheid moeten krijgen. Zij kunnen dan ingezet worden bij kleine overtredingen zoals het fietsen zonder licht, vernielingen, illegaal dumpen van afval, parkeerfouten en dergelijke.

Het gemeentelijk prostitutiebeleid moet in de eerste plaats gericht zijn op het tegengaan van illegale vrouwenhandel en overlast in de woonwijken. Raamprostitutie moet verboden worden in onze gemeente.

Wetten zijn niet voor niets gemaakt. Van de burgers mag verwacht worden dat zij zich aan de wetten houden. Lokaal Centraal vindt dat van de overheid verwacht mag worden dat zij corrigerend optreedt, maar diezelfde overheid moet zichzelf ook aan de voorschriften houden.

4. Ruimtelijke ordening

Ook bij een gelijkblijvende omvang van de bevolking zal er wegens gezinsverdunding, sloop en herstructurering van bestaande wijken gebouwd moeten worden in nieuwe wijken. Daarbij komt dat Hoogezand-Sappemeer in de Regiovisie 2030 Groningen-Assen een rol toegekend wordt als industrie- en woongemeente. Dit zal extra woningbouw met zich meebrengen.

Voor Lokaal Centraal is groei van de gemeente geen doel op zich, maar er moet wel ruimte zijn voor ontwikkeling. Voor de toekomst zien we uitbreiding in de Groene Compagnie (de zuidzijde van de gemeente). Dit is een gebied met goede kansen om nieuwe inwoners te verwelkomen. Het betreft een groot gebied en daarom pleiten wij voor een gefaseerde aanpak. Het gebied leent zich uitstekend voor een gedifferentieerd aanbod van kavels; "Voor elk wat wils".

Lokaal Centraal is voor meer differentiatie in kavelgrootte.

Wij zijn voorstander van beheerbewust ontwikkelen. Bij de opzet van een nieuwe wijk moet in de planfase al gekeken worden naar de beheerkosten in de toekomst. Op deze manier blijven de kosten beheersbaar. In nieuwe wijken moet voldoende groen komen om de wijk aantrekkelijk en (kind)vriendelijk te maken.

Door de invoering van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) wordt een grotere inzet gevraagd van onze gemeentelijke afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling. Bestemmingsplannen dienen op tijd geactualiseerd te worden anders mist de gemeente inkomsten van bouwleges. Die afdeling dient de beschikking te hebben over voldoende en goed gekwalificeerd personeel om de actualisatie op peil te brengen en te houden.

De nieuwe WRO kent geen verplichte inspraakronde bij de planvorming van een bestemmingsplan. Lokaal Centraal vindt dat deze (in de oude wet vastgelegde) inspraak in principe wel gegeven moet worden. Inspraak bij de planvorming voorkomt bezwaren achteraf, de gemeente kan dan eventueel haar plannen bijstellen.

Het toetsen aan wet- en regelgeving van aanvragen voor projectplannen en bouwvergunningen moet snel en duidelijk gedaan worden. Afstemming tussen de betrokken afdelingen mag geen vertragende factor zijn.

Nieuwe industrie is welkom aan het Winschoterdiep. Voor kleinere bedrijven en huisgebonden beroepen denken wij ook aan de nieuwe wijken Molenwaard en Sappemeer-Noord. Zware industrie is mogelijk in Hoogezand-West en op het Avebeterrein. Nieuwe bedrijventerreinen zullen in regionaal verband ontwikkeld moeten worden (zoals het Rengerspark).

5. Woningbouw

Het streven van Lokaal Centraal is uitdrukkelijk gericht op het handhaven en verhogen van de kwaliteit en leefbaarheid van de bestaande woonwijken. Er moeten voldoende mogelijkheden zijn voor jonge gezinnen voor in- en doorstroming (o.a. starterswoningen). Daarnaast verdient nieuwbouw van seniorenwoningen, gericht op het zo lang mogelijk zelfstandig wonen, de nodige aandacht. In dat kader denken wij ook aan "drie-generatie" woningen; de zogenoemde "kangoeroewoning". Nog teveel is de woningbouw eentonig en eenzijdig.

In deze tijd van recessie en stagnatie op de woningmarkt moet er wel gewerkt blijven worden aan het ontwikkelen van plannen. Fasering en afstemming in de uitvoering is echter een absolute noodzaak.

Het woningbouwprogramma dient gericht te zijn op:

- voldoende keuze in zowel de huur- als de koopsector, ook in het duurdere marktsegment
- voldoende vrije kavels voor de particuliere koopsector
- behouden wat goed is en vernieuwen waar nodig
- senioren- en starterswoningen

Lokaal Centraal vindt dat de woningbouw gevarieerder moet worden. Er moet wat te kiezen zijn!

Bij herstructurering van woonwijken moet er op gelet worden dat een redelijk bestand aan oudere en dus goedkopere huurwoningen behouden blijft. Naast sloop is soms ook het aanpassen van de bestaande woningen een goede optie, bijvoorbeeld door knippen en samenvoegen. Gezien de emotionele waarde die een woning en een buurt voor de betrokkenen heeft, dienen herstructureringen plaats te vinden in nauw overleg met de bewonersorganisaties en de bewoners.

Wij zijn er voorstander van om op enkele bouwlocaties “welstandsvrij bouwen” mogelijk te maken. Ook vinden wij dat er ruimte moet zijn voor burgers die samen een bouwproject voor eigen gebruik willen realiseren; “Bouwen met de buren”. De Groene Compagnie is bij uitstek een gebied waarin experimentele bouwvormen gerealiseerd kunnen worden.

Lokaal Centraal vindt het belangrijk dat de buitendorpen Foxhol, Westerbroek, Kiel-Windeweer en Borgercompagnie voldoende aandacht krijgen. Woningbouw in de buitendorpen moet in beperkte mate mogelijk zijn. Historische structuren moeten daarbij zoveel mogelijk intact blijven.

- Foxhol zit ingeklemd tussen de bedrijvigheid van Avebe, het schiereiland Foxhol en Martenshoek. De bedrijvigheid mag niet dichterbij komen. Overleg tussen bewoners en bedrijven is belangrijk. Op het Fikkersterrein moet iets gebeuren.
- Wij steunen de ontwikkeling van een MFC (Multi Functioneel Centrum) in Westerbroek.
Wij vinden dat er een buslijndienst van en naar de stad Groningen en van en naar Hoogezand-Sappemeer moet blijven.
De ontsluiting van Meerstad ten noorden van de A7 mag niet tot gevolg hebben dat Westerbroek een sluiproute voor verkeer wordt.
- Het beschermd dorpsgezicht van Kiel-Windeweer is waardevol, maar mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid van het dorp. Rekening houdend met de eisen van het beschermd dorpsgezicht moet nieuwbouw ook in Kiel-Windeweer mogelijk zijn.
- Borgercompagnie neemt een bijzondere positie in omdat het zich uitstrekt over drie gemeenten. Het dorp heeft een herkenbare veenkoloniale structuur die behouden moet blijven. Het noordelijk deel, in de gemeente Hoogezand-Sappemeer, krijgt te maken met de ontwikkeling van de Groene Compagnie. De gemeente dient rekening te houden met de wensen en opvattingen van de huidige bewoners en grondeigenaren. Dit geldt overigens ook voor de

bewoners en grondeigenaren die wonen aan de linten die grenzen aan de Groene Compagnie.

De voltooiing van de locatie Vosholen heeft voor Lokaal Centraal prioriteit. Het invullen van de bouwlocaties moet wel aansluiten bij de marktvraag.

Het historisch lint van Hoogezand-Sappemeer is de slagader van de gemeente. In het verleden is er helaas te veel gesloopt. Leegstand en de verpaupering van panden aan het lint baren ons zorgen. Lokaal Centraal pleit voor aanpassing van de lokale regelgeving, waardoor leegstand en verpaupering teruggedrongen kunnen worden.

Lokaal Centraal vindt dat er in woonwijken gestreefd moet worden naar een evenwichtige bevolkingsopbouw. Dit kan bereikt worden door woningen van diverse prijsklassen in één wijk te bouwen, evenals een mix van koop- en huurwoningen.

6. Economie en werkgelegenheid

In de eerste plaats verdient het promoten van onze groene, ruime en gezellige gemeente blijvende aandacht. Laat mensen weten dat het in Hoogezand-Sappemeer goed werken en wonen is.

Van oudsher is Hoogezand-Sappemeer een sterk industriële gemeente met een aantal grote bedrijven in o.a. de procesindustrie en de scheepsbouw, met daaromheen allerlei toeleverende en ondersteunende bedrijven. Daarnaast is de detailhandel in onze gemeente een grote werkgever. De huidige economische situatie heeft ook voor onze gemeente ingrijpende gevolgen. Het aantal werkzoekenden neemt toe door inkrimping of sluiting van bedrijven. Op dit moment is het van groot belang te behouden wat er is. Daarnaast is het noodzakelijk dat nieuwe bedrijven worden aangetrokken.

Werkgelegenheid laat zich moeilijk sturen. De gemeentelijke overheid kan aantrekkelijke industrieterreinen en kantoorlocaties beschikbaar maken en zorgen voor goede her- en bijscholingsfaciliteiten. De gemeenteraad, het college, de ambtenaren, maar ook de burgers kunnen optreden als een “ambassadeur” voor onze gemeente Hoogezand-Sappemeer. De gemeente kan bedrijven zoveel mogelijk ondersteunen door een goede informatievoorziening en een snelle afhandeling van vergunningaanvragen. De contacten tussen de gemeente en het bedrijfsleven dienen vooral in deze tijd structureel en intensief te zijn. Als men elkaar wil helpen, moet men elkaar snel en makkelijk kunnen vinden.

Lokaal Centraal wil bestaande werkgelegenheid behouden en zich inzetten voor nieuwe bedrijven

Elke vorm van werkgelegenheid is hier welkom. Lokaal Centraal ziet ook de “zware” industrie hier graag komen. De bevolking heeft van oudsher een positieve instelling t.o.v. de industrie. Het betreft hier vaak hoogwaardige technische activiteiten en daarbij behorend hooggeschoold personeel. Daarnaast bieden sommige industrieën ook werkgelegenheid voor minder geschoolden. Startende ondernemers moeten zich “gewenst” voelen in

onze gemeente. Aantrekkelijke regelgeving en snelle dienstverlening kunnen bijdragen aan een besluit om zich hier te vestigen. Lokaal Centraal hecht grote waarde aan scholing, begeleiding en arbeidsbemiddeling van niet-werkenden. Ook vinden wij goed vakgericht onderwijs op lager en middelbaar niveau heel belangrijk.

De bedrijventerreinen in de gemeente dienen te voldoen aan de eisen van deze tijd. Waar nodig moet gerevitaliseerd worden. Uitbreiding van bedrijventerreinen zien wij vooral in samenwerking met omliggende gemeenten.

Lokaal Centraal ziet in onze groene gemeente, liggend aan de A7 en het Zuidlaardermeer, kansen op het gebied van recreatie en toerisme. Wij denken hierbij b.v. ook aan een conferentieoord nabij het Zuidlaardermeer.

7. Onderwijs

“Vakmanschap is meesterschap”

Lokaal Centraal pleit voor een maatschappelijke herwaardering van “het vakmanschap” en het daarmee samenhangende beroepsonderwijs in de samenleving. Het Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs (VMBO) moet nauw samenwerken met het bedrijfsleven om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Leerwerktrajecten zijn een goede aanvulling op het onderwijsaanbod.

**Lokaal Centraal hecht grote waarde aan goed beroeps-
onderwijs in Hoogezand-Sappemeer.**

Lokaal Centraal heeft in het verleden haar zorg uitgesproken over de nieuwe onderwijsmethodiek van het AJC, die gericht is op minder klassikaal onderwijs. Onze zorg betreft vooral de onrustige omgeving die daardoor ontstaat, die voor leerlingen belastend kan zijn. Vooruitlopend op de mogelijke verzelfstandiging van het AJC achten wij een evaluatie van de gekozen onderwijsmethodiek zinvol. Wij vinden het een goede zaak dat op het AJC ook MBO (Middelbaar Beroepsonderwijs) gegeven wordt.

Lokaal Centraal vindt dat de gemeente de komende raadsperiode in overleg moet gaan met alle (dus ook de bijzondere) basisscholen in de gemeente om te komen tot een optimale vorm van samenwerking en verzelfstandiging. Onderwijsontwikkelingen als de “Brede School” en de voor-, tussen- en naschoolse opvang kunnen dan doeltreffender en kostenbesparend worden aangepakt. Wij vinden dat het basisonderwijs een eigen overkoepelende bestuursvorm moet krijgen.

**Lokaal Centraal is voor samenwerking in en verzelfstandiging
van het basisonderwijs!**

Lokaal Centraal pleit voor meer sport in het lesrooster. Zowel op de basisscholen als op het Voortgezet Onderwijs. Dat is niet alleen goed voor de gezondheid maar ook voor de sociale vorming van de leerlingen. Er zijn diverse projecten op het gebied van sport en onderwijs in onze gemeente.

Een goede evaluatie van die projecten zal moeten plaatsvinden voor besloten wordt om een project voort te zetten.

Lokaal Centraal is voor de ontwikkeling van de "Brede School". Het moet echter geen doel op zich worden. Het aanbod van activiteiten in het kader van de "Brede School" moet gebaseerd zijn op de vraag. Ook kan een "Brede School" een belangrijke plaats in de wijk innemen. Het aanbod zal per wijk verschillen, afhankelijk van wat er in de wijk speelt.

De gemeente is verantwoordelijk voor goede huisvesting van de scholen. Met ingang van 2010 moeten voldoende middelen worden gereserveerd om goede schoolgebouwen te blijven garanderen.

Tenslotte staat voor Lokaal Centraal vast dat de Kinderboerderij van grote waarde is en alle steun verdient. Het centrum voor natuur- en milieu-educatie, het "Natuurhuis 't Goorecht", is in 2008 geopend en blijkt een groot succes. De scholen maken intensief gebruik van het centrum. De personele bezetting van zowel de Kinderboerderij als het Natuurhuis bestaat voor een groot deel uit gesubsidieerde banen. Wij vinden deze werkplekken uitermate geschikt voor gesubsidieerde banen en willen deze invulling continueren.

8. Verkeer

De laatste jaren valt een grote toename van verkeer te zien op de doorgaande wegen van onze gemeente. Een groot deel van dat verkeer bestaat uit auto's die van en naar de A7 rijden. Dit is vooral het geval op de Kielsterachterweg en de Kerkstraat. Tijdens de spitsuren is het een drukte van belang met verkeer richting Veendam v.v.

Lokaal Centraal pleit voor een verkeersluw Stadshart en daarom moet het doorgaande verkeer de Kerkstraat uit. Wij vinden dat de mogelijkheid van een Oostelijke rondweg (vanaf Kielsterachterweg naar de A7) zo spoedig mogelijk onderzocht moet worden. Als de rondweg er komt zal de verkeerssituatie in het Stadshart en op het kruispunt "de Dam" een stuk rustiger worden. De noodzaak van meer tunnels onder het spoor wordt dan ook minder. Wel vinden wij dat een rondweg de veenkoloniale structuur van het betreffende gebied zoveel mogelijk moet respecteren.

Wij zijn van mening dat het de hoogste tijd is dat het doorgaande vrachtverkeer uit de bebouwde kom geweerd wordt, uiteraard met uitzondering van het bevoorradingsverkeer. Ook is er in een aantal wijken overlast van sluipverkeer dat voor een korte route van A naar B kiest. Het gemeentelijke vervoersplan moet erop gericht zijn sluipverkeer te voorkomen.

Door het toenemende verkeer zijn de Kerkstraat en de Hoofdstraat overbelast. De Klinkertunnel is gerealiseerd. Wij vinden het belangrijk dat de Klinker zo snel mogelijk wordt doorgetrokken naar de Vosholen. Dit zal een verlichting betekenen voor de Kerkstraat, Hoofdstraat, de Kalkwijk en door het woongebied ter plaatse.

Wij vinden dat er kritisch gekeken moet worden naar bestaande versmallingen van wegen omdat het verkeer daar regelmatig stagneert (bijvoorbeeld in de Kerkstraat).

In onze langgerekte gemeente hebben we baat bij meerdere stations. De gemeenteraad heeft de locaties van de 4 stations in de gemeente vastgesteld, te weten: Kropswolde, Martenshoek, Centrum (nabij de Kerkstraat) en bij de Klinker in Sappemeer.

Lokaal Centraal vindt dat de voorzieningen bij de stations moeten worden verbeterd. Meer en veilige fietsenstallingen, voldoende en ruime parkeerplaatsen en betere verlichting op en rondom het station.

Waar de gemeente invloed kan uitoefenen op de voorzieningen voor openbaar vervoer zal Lokaal Centraal zich inspannen om alle delen van de gemeente goed bereikbaar te houden met trein of bus. Vooral voor de buitendorpen is dit van levensbelang.

De servicebus is een goede aanvulling op het openbaarvervoer. Al naar gelang de behoefte kan de route uitgebreid worden. Wij zijn voorstander van een tweede lijn die ook de buitendorpen aan doet.

Lokaal Centraal blijft voorstander van beperking van de nachtelijke goederentreinen. Het zou al heel wat geluidshinder schelen als de goederentreinen langzaam door de bebouwde kom rijden. De fluistertreinen voldoen goed en zouden wat ons betreft vaker ingezet moeten worden.

Lokaal Centraal blijft kritisch kijken naar verkeersmaatregelen die meer ellende geven dan profijt. Wij vinden dat verkeersdrempels niet te hoog moeten zijn en halve bollen alleen daar mogen liggen waar dit absoluut noodzakelijk is. In de afgelopen vier jaar hebben de nodige aanpassingen plaats gevonden. Maar nog altijd hebben weggebruikers zoals ziekenauto's, brandweer, bussen en scootmobielen last van obstakels. Autobezitters krijgen te maken met onnodige schade.

Het parkeren bij in/uitgaande scholen is chaotisch en daarom gevaarlijk. Wij pleiten voor een stopverbod in de directe omgeving van de basisscholen.

Lokaal Centraal wil een stopverbod in de directe omgeving van de basisscholen!

In woonwijken zijn 30 km zones ingesteld. Veel te vaak wordt daar toch harder gereden dan 30 km. Onderzoek heeft uitgewezen dat het voornamelijk de wijkbewoners zelf zijn die te hard rijden. Daarom pleiten wij voor acties in de wijken, in samenwerking met de politie.

Ten aanzien van parkeren vinden wij dat:

- Parkeerplaatsen voldoende ruim dienen te zijn;
- Er geen "betaald parkeren" ingevoerd moet worden;
- In nieuwbouwwijken het beleid moet zijn: "Parkeren op eigen terrein";
- "Parkeren op eigen terrein" ook moet gelden voor overheidsgebouwen en bedrijfspanden.

De verkeerssituatie bij de Knijpsbrug vraagt om aandacht. Als de brug geopend is ontstaat er vaak een file tot op de uitrijstrook van de A7, zeker gedurende het spitsuur. Regelmatig leidt dit tot gevaarlijke verkeerssituaties. Te denken valt aan een signalering op de A7 waarop aangegeven wordt welke brug geopend is, zodat men een andere afrit kan

nemen. Tevens moet er gekeken worden naar een manier om het verkeer op de rotonde beter te laten doorstromen.

Lokaal Centraal hecht aan goede voorzieningen voor fietsers. Dit betreft zowel fietspaden als oversteekplaatsen en stallingplaatsen.

Fietspaden dienen goed onderhouden te worden.

9. De invulling van het “Stadshart”

Na 15 jaar begint het “Stadshart” vorm te krijgen. Er zijn appartementen gebouwd, de wegenstructuur is in ontwikkeling, het winkelcentrum De Hooge Meeren heeft een facelift gekregen en is aanzienlijk uitgebreid. Er is zelfs een bioscoop van allure gekomen. Van dit zuidelijk deel van het Stadshart wordt veel gebruik gemaakt door inwoners van onze, maar ook van omliggende gemeenten.

Het noordelijk deel van het Stadshart (Atlantaterrein en oude Praxis locatie) ligt er op het moment nog maagdelijk groen of verlaten bij. In 2009 heeft de gemeenteraad een aantal besluiten genomen over de ontwikkeling van het Stadshart. Er werd besloten dat uitbreidingen in het kader van “plezier en vertier” aan de zuidzijde ontwikkeld kunnen worden. Hierbij valt b.v. te denken een centrum voor (pool)biljart, restaurants, winkels, theater en ander vermaak, alles afhankelijk van de ondernemingslust van bedrijven. Op het noordelijk deel van het Atlantaterrein zal een nieuw gemeentehuis komen en is tevens ruimte voor vervoer (station), huisvesting en dienstverlening. Dat laatste kan zijn op het terrein van zorg, medische voorzieningen, kantoren en dergelijke.

Lokaal Centraal wil dat het Noordelijke deel van het Atlantaterrein wordt ingevuld met aansprekende architectuur. Kernbegrippen zijn: royaal, groen, veilig en hoge kwaliteit.

Lokaal Centraal blijft van mening dat het Stadshart een groene, ruime en kwalitatief hoge uitstraling moet hebben. Wij vinden dat de beleving van ruimte en groen rond de Hooge Meeren zijn weerklank moet vinden in de noordelijke ontwikkeling van het Stadshart. Wij zijn voorstander van een ruim plein in dit gebied. Een groen plein waar wat ons betreft ook activiteiten georganiseerd kunnen worden zoals een markt en incidenteel muziek en theater. Het stadshartgebied moet niet helemaal vol gebouwd worden!

Wij vinden dat het nieuwe gemeentehuis een markant gebouw mag worden. Uiteraard is de betaalbaarheid van groot belang; het mag geen peperduur prestigeobject worden.

10. Financiën

Ook een gemeente kan een euro maar één keer uitgeven en dient dus een weloverwogen financieel beleid te voeren. De komende raadsperiode komt er grote druk op de gemeentelijke financiën te staan door de forse toename van burgers die een beroep moeten doen op de WWB (Wet Werk en

Bijstand) als gevolg van de kredietcrisis. Daarnaast is het te verwachten dat we te maken zullen krijgen met ingrijpende rijksbezuinigingen. Dit alles zal tot gevolg hebben dat er de komende vier jaar naar verwachting fors bezuinigd zal moeten worden.

In een tijd dat de broekriem aangetrokken moet worden zullen we kritisch moeten kijken naar elke euro die uitgegeven wordt. De gevolgen van de bezuinigingen dienen zoveel mogelijk verdeeld te worden, waarbij opgemerkt dat de kwetsbare groepen in de samenleving zoveel mogelijk ontzien dienen te worden.

We moeten ons als gemeenschap realiseren dat er in een aantal "leuke" dingen voor de burger gesnoeid zal worden. Lokaal Centraal is van mening dat projecten op alle terreinen met regelmaat geëvalueerd dienen te worden op nut en noodzaak. Bij onvoldoende resultaat moet er ook gestopt durven worden met een project.

Bij bezuinigingen in de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) vinden wij dat er meer gefocust moet worden op de collectieve voorzieningen en minder op de individuele.

Wat ons betreft mag er zeker geen geld uitgegeven worden aan prestigeobjecten waarvan het nuttig rendement gering tot nihil is. Wij zullen ons zeer kritisch opstellen ten aanzien van het verondersteld algemeen nut van grote investeringen.

**Lokaal Centraal is voor een voorzichtig financieel beleid.
Geen geld uitgeven aan prestigeobjecten!**

De laatste jaren heeft de gemeente fors geïnvesteerd in renovatie van wijken zoals het Noorderpark en het Margrietpark. Deze buurtverbeteringen waren hard nodig en hebben tot een goed resultaat geleid. We staan nu aan de vooravond van een forse operatie in Gorecht West. Ook deze buurtverbetering is hard nodig. Lokaal Centraal vindt dat niet alle aandacht en financiën naar het Stadshart mogen gaan, zeker ook de wijkverbeteringen moeten doorgaan.

De beheersbaarheid van de kosten bij de uitvoering van grote projecten vereist dat correcte begrotingen worden opgesteld en dat er tijdens de uitvoering regelmatig gerapporteerd wordt aan de gemeenteraad.

De lasten voor riolering en afvalverwijdering moeten kostendekkend zijn. Kwijtscheldingen mogen niet ten laste komen van de tarieven.

De gemeenteraad heeft besloten dat tot en met 2014 de OZB jaarlijks met 2% extra stijgt. Deze verhoging is bedoeld voor de ontwikkeling van het Stadshart en dient niet voor iets anders gebruikt te worden. Daarnaast vinden wij dat de OZB in de komende raadsperiode met niet meer dan het inflatiepercentage verhoogd mag worden.

11. Milieu en leefklimaat

Lokaal Centraal is voorstander van een duurzame benadering van vele aspecten van het gemeentelijk beleid. Daar waar we een extra bijdrage kunnen leveren

aan duurzaamheid moeten we het niet laten, waarbij uiteraard ook een gedegen kostenafweging dient te worden gemaakt. Lokaal Centraal is geen voorstander van doelen zoals: De meest duurzame stad, wijk e.d.

Een realistische benadering is ons uitgangspunt. Maatregelen die kunnen leiden tot een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen, moeten worden getoetst op effectiviteit. Het gebruik van alternatieve energiebronnen zoals wind, zonlicht, vergisting, aardwarmte e.d. bevelen wij aan. Ook besparingen op de kosten van de straatverlichting achten wij haalbaar, zeker bij een structurele vervanging van de oudere armaturen. In gemeentelijke gebouwen kunnen ook duurzame besparingen worden bereikt. Niet alleen op het energieverbruik maar ook op overig materialen, zoals papier, kantoormiddelen, drukwerk etc.

Plezierig wonen vereist o.a. een gezond milieu en een verantwoorde manier om van je afval af te komen.

In onze gemeente werd Diftar ingevoerd, met een tariefstelling waarbij naast een vast bedrag ook per lediging/storting wordt betaald. Er zijn vaste afhaaldagen voor al het huishoudelijk- en tuinafval in de grijze of bruine containers en voor oud papier in de groene containers en tevens voor het overige afval zoals textiel, glas e.d.

Daarnaast hebben we sinds een jaar de inzameling van kunststofafval, dat een groot succes is. Steeds meer huishoudens maken gebruik van deze service en betalen daardoor minder afvalstoffenheffing i.v.m. minder ledigingen. Wij vinden dat dit beleid gecontinueerd dient te worden.

Een knelpunt vormt het grof tuinafval. Niet iedereen heeft een aanhangwagen om het grof tuinafval naar het afval aanbrengpunt of de composteerlocatie te brengen. Ook niet iedereen heeft voldoende ruimte voor het "thuis composteren". Er is tweemaal per jaar een "takkenroute", maar die biedt onvoldoende oplossing voor het probleem. Lokaal Centraal vindt dat er in alle wijken op gezette tijden containers geplaatst dienen te worden waar wijkbewoners hun grof tuinafval in kunnen doen.

Met de komst van Diftar is gebleken dat het zwerfvuil is toegenomen, evenals ook het dumpen van tuinafval in het gemeentelijk groen.

De kringloopwinkel neemt alleen huisraad (banken, bedden, stoelen e.d.) mee als zij denkt dat het nog verkoopbaar is. Zo niet, dan mag men de huisraad houden. Een ledikant past niet in een "big bag", dus de burger zit met een probleem.

Wij zijn voor een ruimere regeling voor het ophalen van grof vuil aan huis.

Het illegaal dumpen van vuilnis, groenafval en andere zaken die men kwijt wil, neemt hand over hand toe. Er zijn mensen die het normaal vinden om hun oude koelkast of bankstel in het Gorechtpark te zetten! Ook wordt veel afval aangetroffen in bermen en sloten en bij bedrijfscontainers.

Waar mogelijk dienen de veroorzakers opgespoord en bij de politie aangegeven te worden.

Wij pleiten voor een brede evaluatie van het huidige systeem van afval ophalen omdat wij denken dat hier aanzienlijke besparingen te maken zijn.

Laten we samen zorgen dat het netjes blijft op straat!

Ook het kleine zwerfvuil neemt toe. Kauwgum, snoeppapiertjes, peuken, flessen en blikjes ontsieren het straatbeeld. Burgers hebben hierin een

grote eigen verantwoordelijkheid. Rotzooi hoor je niet op straat te gooien maar in de daarvoor bestemde afvalbakken. De gemeente moet zorg dragen voor voldoende afvalbakken en tijdige lediging daarvan. Wij hebben er geen probleem mee als burgers, die de straat bevuilen, worden beboet door de politie of de stadswachten. Elke maatregel met een "opvoedende waarde" juichen wij toe.

Het wegverkeer over de A7 is een belangrijke bron van geluidshinder. Wij pleiten voor geluidsschermen daar waar de A7 verhoogd is aangelegd. Ook zijn wij voor een snelheidsverlaging langs de bestaande woongebieden.

Wij hechten grote waarde aan een actief natuurbeleid, vooral in het binnenstedelijke gebied. Kleine elementen als singels en bosschages kunnen een grote verrijking van de omgeving betekenen.

De voorzieningen voor kinderen beperken zich tot speelplaatsen met speelwerkstukken die aan alle veiligheidseisen voldoen. Wij achten dat onvoldoende. Kinderen hebben evenzeer behoefte aan wat avontuurlijker speelplaatsen, waaronder "ruig" terrein waar ze naar hartelust kunnen ravotten en hutten kunnen bouwen.

Iedereen heeft recht op droge voeten. Het gemeentelijk waterbeleid moet erop gericht zijn om, door passende voorzieningen, overlast voor bewoners te voorkomen.

Wij blijven aandacht besteden aan geur- en lawaai-overlast van het bedrijfsleven.

12. Sociaal beleid

Lokaal Centraal streeft ernaar dat iedere inwoner in onze gemeente zich prettig en veilig voelt. We gaan ervan uit dat men in principe zijn eigen boontjes dopt. Waar inwoners om welke reden dan ook tussen wal en schip dreigen te vallen dient, voor zover mogelijk, de gemeenschap haar verantwoordelijkheid te nemen. Waar de uitvoeringsregels voor sociale uitkeringen buitengewoon ingewikkeld zijn moet de cliënt het voordeel van de twijfel gegeven worden als hij/zij een foutje maakt. Wij pleiten voor periodieke klant-tevredenheid-onderzoeken om de kwaliteit van de hulpverlening in beeld te brengen.

De afgelopen jaren zijn er veel organisatorische veranderingen geweest in de thuiszorg. Het rijk heeft de gemeenten ingrijpende bezuinigingsmaatregelen opgelegd. De gemeente kan de problemen die daardoor ontstaan niet zelf opvangen. Het gevolg is dat groepen mensen onvoldoende begeleiding en ondersteuning krijgen en dat heeft gevolgen voor hun maatschappelijk functioneren. Deze negatieve effecten van het rijksbeleid moeten onder de aandacht van het rijk gebracht worden.

Het CIZ (Centraal Indicatie Orgaan) stelt vast hoeveel hulp er in een huishouden nodig is. Voor spoedgevallen dient er een spoedprocedure te komen om snel zorg te kunnen bieden.

Lokaal Centraal ondersteunt het wijkgericht werken!

Wij ondersteunen het wijkgericht werken waarin vele organisaties en instellingen met elkaar samenwerken om te komen tot een betere wijk. Wijkbeheerders vervullen hierin een belangrijke rol. Ook overleg met de woningbouwcorporaties levert een belangrijke bijdrage aan het wijkgericht werken. Wij vinden dat dit overleg structureel moet zijn. Wij zijn voorstander van het fenomeen “buurtconciërge”, d.i. een persoon die dagelijks in de wijk aanwezig is en die de bewoners stimuleert om de wijk netjes en veilig te houden.

In onze gemeente zijn honderden vrijwilligers actief in sportverenigingen, belangenbehartigingsorganisaties, milieubewegingen, Humanitas en op vele andere terreinen. Vrijwilligers zijn de smeerolie van de samenleving en daarom onmisbaar. Vrijwilligers(organisaties) verdienen op organisatorisch gebied steun van de gemeente voor hun werk in de gemeenschap. De welzijnsorganisatie “Kwartier zorg en welzijn” kan deze steun bieden. Ook financiële steun is wenselijk in de vorm van b.v. het gratis beschikbaar stellen van vergaderruimten, subsidie voor deskundigheidsbevordering en een collectieve verzekering. Het is van belang om een duidelijke afbakening tussen vrijwilligerswerk en beroepswerk op te nemen in het gemeentelijk vrijwilligersbeleid. Het moet niet zo zijn dat vrijwilligers de gaten opvullen die ontstaan door slecht rijksbeleid.

Voor het sociale leven in de gemeente vinden wij het van belang dat de bestaande wijkgebonden voorzieningen als b.v. wijk- en buurtcentra in stand worden gehouden. Wij ondersteunen het ingezette beleid dat besturen van buurtorganisaties ontlast worden op het gebied van groot onderhoud en beheer van wijk- en buurtcentra. Wijkorganisaties dienen een eigen budget te hebben. In de wijk- en buurtcentra moeten ook activiteiten voor jongeren aangeboden worden. Wij steunen een experiment om in de gemeente een “jeugdthunk” te realiseren.

Lokaal Centraal steunt het werk van vrijwilligers in vele maatschappelijke organisaties en hecht belang aan goed draaiende wijk- en buurtcentra!

Het voorkomen van sociaal isolement is belangrijk. Groepen die daar kwetsbaar voor zijn (ouderen, eenoudergezinnen, mensen met een laag inkomen) dienen extra aandacht te krijgen van de welzijnsorganisatie “Kwartier zorg en welzijn”. Het stimuleringsfonds draagt bij aan het tegengaan van sociaal isolement en dit dient op hetzelfde niveau te blijven.

Onze gemeente heeft in het kader van de burgerparticipatie een “WMO/WWB adviesraad”. De adviesraad adviseert gevraagd en ongevraagd over beleidsterreinen die onder de WMO en WWB vallen. Lokaal Centraal vindt dit adviesorgaan waardevol en neemt haar adviezen serieus. Er is ook een ouderenadviesraad die gevraagd en ongevraagd adviseert over zaken die voor ouderen van belang zijn. Ook deze adviezen vinden wij van belang.

Onze gemeente heeft een omvangrijk jeugdbeleid dat er naar streeft dat jongeren onderwijs volgen en zich op alle gebied optimaal kunnen ontplooiën. Lokaal Centraal ondersteunt dit beleid. Een belangrijk doel is dat jongeren een startkwalificatie halen. Daar waar jongeren uit de boot (dreigen te) vallen moet zo snel mogelijk ingegrepen worden om ze weer

binnen boord te krijgen. Voor jongeren die in het huidige onderwijsaanbod niet gedijen, kunnen leerwerktrajecten een uitkomst bieden. Wij vinden dat het bedrijfsleven hier aan mee zou moeten werken.

Ouderen kunnen gebruik maken van culturele, sportieve, educatieve en sociale voorzieningen die er voor iedereen zijn. Sommige ouderen hebben behoefte aan activiteiten die specifiek voor deze doelgroep georganiseerd worden door de welzijnsorganisatie zoals het MBvO (Meer Bewegen voor Ouderen). Wij vinden dat deze activiteiten voortgezet moeten worden. Het voorkomt sociaal isolement en bevordert de gezondheid.

De praktijk wijst uit dat ouderen slecht op de hoogte zijn van voorzieningen die voor hen van belang kunnen zijn. Zowel financiële regelingen als de mogelijkheden op het terrein van zorg, wonen en welzijn moeten daarom rechtstreeks onder hun aandacht worden gebracht. Lokaal Centraal steunt daarom het project "Ouderenadviseur". Ook het project "Seniorenvoorlichting" achten wij in dit kader van belang. De ouderenadviseurs en de seniorenvoorlichters weten als geen ander waar ouderen tegen op lopen in hun dagelijks leven. Deze informatie moet gebruikt worden om adequate voorzieningen voor ouderen te realiseren.

Lokaal Centraal wil dat ouderen goed worden voorgelicht over financiële regelingen en mogelijkheden op het gebied van zorg, wonen en welzijn.

Een deel van de ouderen in onze samenleving behoort tot een kwetsbare groep: ouderen die zorg- en dienstverlening nodig hebben om zelfstandig te kunnen blijven functioneren. Lokaal Centraal pleit voor een beleid op het gebied van "woon-zorg" arrangementen die er aan bijdragen dat ouderen in hun eigen woning kunnen blijven wonen. Zowel de bewoners als de woningcorporaties hebben daar baat bij. De ouderen kunnen zelfstandig blijven wonen en de corporaties hebben minder fluctuaties in het huurderbestand. De druk op de intramurale zorgvoorzieningen (verzorgingshuis, verpleeghuis) zal afnemen. Wij beoordelen woonvormen als de Sterrenflat en de Hooge Horst positief.

Lokaal Centraal pleit voor nieuwe vormen van zorg die ertoe bijdragen dat ouderen in hun eigen woning kunnen blijven wonen.

De groep ouderen met dementie wordt groter. Wij pleiten voor kleinschalige dagopvang in de wijken zodat ook dementerende ouderen zo lang mogelijk in hun eigen wijk kunnen blijven wonen en de partners en/of verzorgers voldoende ontlast worden om hun zware taak te kunnen blijven uitvoeren.

Initiatieven voor de oprichting van een hospice (sterfhuis) in onze gemeente zullen wij van harte ondersteunen. Een hospice kan in een eigen gebouw maar ook in een bestaande zorginstelling gerealiseerd worden. Het gemeentelijk beleid is erop gericht om de gemeente te verdelen in twee of drie woon/service gebieden. Het is de bedoeling dat in een "woon/service" gebied alle voorzieningen op het terrein van wonen, welzijn en zorg voor de inwoners van die wijk eenvoudig bereikbaar zijn. Wij ondersteunen dit beleid.

13. Sport, cultuur en recreatie

Onze gemeente beschikt over voldoende goede binnen- en buiten-sportaccommodaties. Het blijft een punt van aandacht dat de kwaliteit van de accommodaties op niveau blijft. Hoewel er ongetwijfeld nog wensen zullen zijn, vindt Lokaal Centraal dat grote nieuwe gemeentelijke investeringen op sportgebied voorlopig even moeten wachten. Deze opvatting is mede ingegeven door het feit dat er ook commerciële sportscholen zijn waar veel gebruik van gemaakt wordt .

Een uitzondering willen wij maken voor wat meer sportief-recreatieve ruimte voor jongeren tussen de 10 en 20 jaar, vergelijkbaar met de skateplek aan de Nieuweweg en het voetbalveldje in het Gorechtpark. Deze voorzieningen zijn relatief goedkoop te realiseren en kunnen een positieve rol spelen in het voorkomen van kleine criminaliteit en vandalisme. Ook de sportfaciliteiten voor ouderen, gehandicapten en de niet-georganiseerde sporter verdienen onze aandacht. Het Gorechtpark is de afgelopen vier jaar veranderd in een sportief park waar voor iedereen wat te halen valt op sportief gebied. Onderhoud van het park en de voorzieningen is belangrijk om de mensen uit te nodigen van het park gebruik te (blijven) maken.

Lokaal Centraal ziet graag meer sportief-recreatieve voorzieningen in de buitenlucht.

Hoogezand-Sappemeer heeft in haar directe omgeving veel fietspaden waar intensief gebruik van gemaakt wordt. Er is zelfs een mountainbike route. Voor beide geldt dat goed onderhoud belangrijk is om hun aantrekkelijke functie in stand te houden.

De gemeente beschikt met het Kielzog over een mooie zaal voor kleinere evenementen. Onlangs hebben de theaterzaal en de foyer een facelift ondergaan zodat ze weer even vooruit kunnen. Het Kielzog zit, samen met de muziekschool, aan het gemeentehuis vast. De verplaatsing van het gemeentehuis dwingt ons om na te denken over het Kielzog en de muziekschool. Al eerder heeft Lokaal Centraal het idee gelanceerd om te onderzoeken of het Kielzog, met een toneeltoren, geïntegreerd kan worden in de bioscoop. Wij vinden dat nog steeds het onderzoeken waard.

Echter buiten de genoemde voorzieningen is er meer nodig. Hoogezand-Sappemeer kent een rijk cultureel verenigingsleven dat veel bewoners een leuke vrijetijdsbesteding biedt en waardoor bovendien een uitgebreid sociaal netwerk ontstaat. De gemeente dient dit te ondersteunen en te stimuleren. Goede voorbeelden zijn de “dag van het park” en de “culturele markt” waar verenigingen kunnen laten zien wat er zoal mogelijk is. Het stimuleringsfonds is een belangrijk middel om ook minder draagkrachtige inwoners te laten deelnemen aan het verenigingsleven.

14. Veiligheid en samenleving

Het onderwerp “veiligheid” wordt vaak aangekaart in de media. De indruk is dat ons land de laatste jaren steeds onveiliger is geworden. De statistieken bevestigen dat beeld niet altijd. Een duidelijk onderscheid moet daarom gemaakt worden tussen werkelijke onveiligheid en gevoelens van

onveiligheid. Enige nuchterheid is op zijn plaats. Dit neemt niet weg dat het doel moet zijn dat een ieder zich in onze gemeente veilig voelt.

Veiligheid begint bij “het voorkómen van” en daarvoor zijn een zestal zaken van belang:

- Aanpak van agressie en geweld
- Aanpak van diefstal
- Aanpak van kleine criminaliteit
- Aanpak van overlast en verloedering
- Persoonsgerichte aanpak van risico jongeren
- Bestrijding van ernstige criminaliteit

“Het voorkómen van” onveiligheid is niet een zaak van gemeente, politie en justitie alleen. Burgers, bedrijven, woningbouwcorporaties en vele anderen zijn medeverantwoordelijk. De gemeente dient een duidelijke en vastberaden coördinatierol te vervullen.

Anderen met respect tegemoet treden in openbare ruimten levert een onmiskenbare bijdrage aan een gemeente waarin mensen zich veiliger en vertrouwd voelen. Hangjongeren waren, zijn en blijven er. Voor sommigen komen zij bedreigend over en geven een gevoel van onveiligheid. Door hangjongeren met een vriendelijk woord en respect te benaderen zal veelal blijken dat zij niet bedreigend zijn.

Het “Meldpunt Overlast” bestaat al enige jaren en loopt goed. Lokaal Centraal vindt dat het meldpunt moet blijven bestaan en (nog) meer bekendheid onder de bevolking moet krijgen.

Lokaal Centraal is van mening dat meldingen van overlast, bij de politie of bij een ander orgaan, altijd serieus genomen moeten worden. Daarnaast is een correcte afhandeling van de melding belangrijk.

De buurtagenten worden door de burgers als te weinig zichtbaar ervaren, mogelijk omdat zij teveel voor andere taken worden ingezet. Lokaal Centraal is van mening dat buurtagenten bekend, zichtbaar en bereikbaar moeten zijn. Wij willen de buurtagent in de wijk zien, lopend of op de fiets. Mensen moeten de buurtagent makkelijk kunnen aanspreken. De buurtagent dient op een vaste tijd en plek een spreekuur te houden in zijn of haar buurt.

Lokaal Centraal wil de aanwezigheid en zichtbaarheid van de buurtagenten vergroten.

De brandweer is een belangrijke organisatie in onze gemeente. Onze waardering gaat uit naar de vele vrijwilligers die zich inzetten om het brandweercorps op peil te houden. Bij een brand is het belangrijk dat de brandweer zo snel mogelijk aanwezig is. In een langgerekte gemeente als de onze blijven de aanrijtijden voor Lokaal Centraal een punt van zorg.